

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/278/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815214169
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815214169.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: DPS financial consulting, s.r.o. so sídlom Trnava, Mikovíniho č. 10, IČO 46 713 930, zast. advoconsulting s.r.o. so sídlom Trnava, Tamaškovičova č. 17/2742, IČO 47 253 428, proti odporkyni: S. W., nar. XX.X.XXXX, bytom R., ul. Ú. č. XXX/XX, o zaplatenie 3456,77 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 2904,61 eur v mesačných splátkach po 50,- eur, počnúc právoplatnosťou rozsudku, a to pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní jednej splátky s tým, že splátky sú splatné najneskôr v posledný deň toho -ktorého mesiaca.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Odporkyňa je p o v i n n á nahradiť navrhovateľovi trovy konania, a to za zaplatený súdny poplatok 103,50 eur a trovy právneho zastúpenia k rukám advoconsulting s.r.o. so sídlom Trnava, Tamaškovičova č. 2742/17, IČO 47 253 428 v sume 351,60 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom podaným 19.8.2015 uplatnil voči odporkyni nárok na zaplatenie 3.456,77 eur na tom základe, že s odporkyňou uzavrela so Slovenskou sporiteľňou a.s. zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ odporkyni úver 80.000,- eur s úrokovou sadzbou 14,15% ročne, s poplatkom za správu úveru 1,99 eur a s konečnou splatnosťou úveru k 20.5.2018. Odporkyňa sa zaviazala dodržiavať aj Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne účinné od 1.8.2002. Spôsob splácania splátok bol dohodnutý inkasom z inkasného účtu odporkyne. Odporkyňa čerpala úver v poskytnutom rozsahu dňa 26.6.2008, následne sa za mesiac september 2008 dostala do omeškania s riadnou úhradou splátky, ktorú vyrovnala úhradou z 13.10.2008. Odporkyňa sa aj následne dostávala do omeškania s riadnymi úhradami splátok, posledná splátka bola uhradená 29.11.2011. Slovenská sporiteľňa vyzvala odporkyňu k úhrade dlhu, na čo odporkyňa nereagovala, preto pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru listom z 3.9.2013, a to ku dňu 2.9.2013. Pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala 3.263,82 eur. Lehota na zaplatenie pohľadávky po zosplatnení uplynula odporkyni 25.9.2013, odporkyňa nevykonala žiadnu úhradu. Zmluvnou o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a navrhovateľom bola postúpená pohľadávka z titulu istiny 2.454,81 eur, zmluvných úrokov 672,15 eur a zmluvných a zákonných úrokov z omeškania 121,30 eur. Príslušenstvo predmetnej pohľadávky ku dňu postúpenia predstavovalo 847,27 eur. Odporkyňa ani na výzvu navrhovateľa nereagovala úhradou, preto mu vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 27.9.2013 do 31.12.2014 vo výške 5% ročne z istiny pohľadávky. Príslušenstvo pohľadávky tak činí 1.001,96 eur.

Súd doručil odporkyni návrh na začatie konania spolu s prílohami, odporkyňa sa k návrhu nevyjadrila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi, a to zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2008, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Sadzobníkom poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne a.s., výzvou z 30.7.2013 s doručenkou, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 3.9.2013 s doručenkou, oznámením o postúpení pohľadávky z 11.10.2013, výzvou z 21.11.2013, doručenkou, zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE s prílohou, výpisom z účtu odporkyni od 1.1.1990 do 31.12.2008, výpisom z účtu od 1.1.2009 do 17.9.2011, výpisom z účtu od 17.9.2011 do 7.11.2014, písomným vyjadrením navrhovateľa z 18.12.2015, platobným príkazom na výplatu dávok, rozhodnutím ÚPSV a R Prievidza z 12.1.2015 č. PD2/OPv HN/SOC/2015/18001 -0024, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 26.6.2008 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava a odporkyňou zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý bezúčelový spotrebný 80.000,- Sk s výškou úrokovej sadzby - premenlivej 14,15% p.a., spracovateľským poplatkom 2.199,- Sk, s poplatkom za správu úveru 60,- Sk mesačne, s výškou splátky istiny 1.319,- Sk, splatnosťou prvej splátky istiny 20.7.2008, počtom splátok 119, splatnosťou splátok k 20.dňu v mesiaci, konečnou splatnosťou úveru 20.5.2018, RPMN 17,64%, priemernou hodnotou RPMN 15,98%, celkovými nákladmi spojenými s úverom 79.221,20 Sk. V zmluve sú ďalej bližšie upravené práva a povinnosti zmluvných strán, odporkyňa súhlasila, aby banka pri splácaní pohľadávky vykonávala inkaso z inkasného účtu vo výške splátok a v periodicite splátok v súlade s úverovou zmluvou.

Z výpisov z účtu odporkyne za obdobie od 1.1.1990 do 31.12.2008, od 1.1.2009 do 17.9.2011, od 17.9.2011 do 7.11.2014 vyplýva účtovanie kreditných a debetných operácií, pričom spracovateľský poplatok 2.199,- Sk bol zinkasovaný ihneď po poskytnutí úveru, v každom mesiaci bol ku koncu mesiaca účtovaný predpis riadneho úroku, predpis poplatku. Z výpisov vyplýva, že celková suma vykonaných splátok za dobu od 20.7.2008 do 29.11.2011 činí 2.454,81 eur. Z výpisu účtu za dobu od 17.9.2011 do 7.11.2014 vyplýva, že odporkyňa vykonala poslednú splátku dňa 29.11.2011 vo výške 42,89 eur, následne úver nesplácala. Následne banka účtovala len splátku istiny ku dňu zosplatnenia a celkovú istinu v budúcnosti zročných splátok, ktoré sa stali splatnými v dôsledku zosplatnenia 2.039,56 eur. Rovnako ku dňu účinkov zosplatnenia banka účtovala odpis - splátku riadneho úroku v sume 769,17 eur, taktiež poplatku za správu úveru.

Výzvou z 30.7.2013 vyzývala Slovenská sporiteľňa a.s. Bratislava odporkyňu k úhrade omeškanej sumy ku dňu 30.6.2013 v sume 1. 116,60 eur, a to do 15 dní od doručenia výzvy. Zároveň bola odporkyňa upozornená na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky.

Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 3.9.2013 Slovenská sporiteľňa a.s. Bratislava v súlade s bodom 7.6.1 písm. a/ VOP pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru ku dňu 2.9.2013, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Úverová pohľadávka predstavovala ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 3263,82 eur. Odporkyňa bola vyzvaná k úhrade pohľadávky do 15 dní od prevzatia oznámenia. Oznámenie bolo doručené odporkyni dňa 10.9.2013.

Dňa 27.9.2013 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava a navrhovateľom Zmluva o postúpení pohľadávok č. 09358/2013/CE, pričom predmetom postúpenia bola i pohľadávka z titulu predmetnej zmluvy o úvere s rozčlenením pohľadávky na istinu a príslušenstvo.

Oznámením o postúpení pohľadávky z 11.10.2013 oznamovala Slovenská sporiteľňa a.s. Bratislava odporkyni postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE 653 zo dňa 27.9.2013 na spoločnosť DPS financial consulting s.r.o. Trnava, teda na navrhovateľa.

Výzvou z 21.11.2013 vyzýval navrhovateľ odporkyňu k zaplateniu celkom sumy 3.302,08 eur, výzva odporkyni doručená nebola.

Na výzvu súdu k podrobnej špecifikácii žalovanej pohľadávky navrhovateľ v písomnom vyjadrení z 18.12.2015 uviedol skutkové tvrdenia uvádzané v návrhu. Poukázal na rozsudok KS Prešov sp. zn. 11Co/99/2013 z 15.4. 2014, podľa ktorého nadobudla celá pohľadávka splatnosť dňa 25.9.2013, t.j. posledným dňom lehoty, v ktorej veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celého nesplateného úveru s príslušenstvom. S poukazom na § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka a na rozsudok KS

Prešov sp. zn. 9Co 64/2013 zo dňa 30.9.2014 je na predmetný právny vzťah potrebné aplikovať ustanovenia tretej časti Obchodného zákonníka, t.j. aj o premlčaní. Pohľadávka navrhovateľa preto nie je premlčaná. K špecifikácii zmluvných úrokov 672,15 eur uviedol, že ide o nezaplatené úroky z poskytnutého úveru za dobu od 20.10.2011 do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dňa 2.9.2013 pozostávajúce z nezaplatených úrokov z úveru, ktoré sú vypočítané ako súčet jednotlivých položiek označených ako „odpis - splátka riadneho úroku“ - príslušná časť anuitnej splátky. Úroky z omeškania 275,99 eur pozostávajú zo zmluvných úrokov z omeškania v sume 81,38 eur zo splátok za obdobie od 20.12.2011 do 31.1.2013 v sadzbe 8% ročne, v sadzbe 5% ročne zo splátok za dobu od 1.2.2013 do 2.9.2013, pričom tieto sadzby sú nižšie ako určené vykonávacím predpisom k OZ, ďalej zo zákonných úrokov z omeškania vo výške 39,92 eur v sadzbe 19,15% ročne za dobu od 3.9.2013 do 26.9.2013 a ďalej zo zákonných úrokov 254,69 eur v sadzbe 5% ročne za dobu od 27.9.2013 do 31.12.2014. Poplatky za správu úveru uplatňuje v sume 53,82 eur a tieto predstavujú nezaplatené poplatky za dobu od 20.12.2011 do 20.5.2013 v sume 18 x 2,99 eur, t.j. 53,82 eur.

Odporkyňa v priebehu konania uviedla, že si je vedomá, že uzavrela úverovú zmluvu so Slovenskou sporiteľňou a.s., následne zostala s dvomi deťmi sama, zomrel jej manžel a nemala z čoho platiť. Potrebovala peniaze na nájom bytu, starala sa o dve deti narodené v roku 1990 a 1995. Z práce ju prepustili v roku 2011 a následne nemala z čoho úver splácať. Žiadala posúdiť zákonnosť nárokov a aj samotné premlčanie. Je nezamestnaná a poberá len dávky v hmotnej núdzi aktuálne vo výške 203,- eur. Žije so synom, ktorý je nezamestnaný, výdavky na bývanie má 120,- eur, na nájomnom má dlhy a má aj iné záväzky. V prípade, že ju súd zaviazhe k zaplaceniu, žiada povoliť splátky.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom;

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo

zákonny dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, súd návrhu navrhovateľa čiastočne vyhovel a v časti návrh zamietol, keď považoval jeho právo za čiastočne premlčané. Predmetom konania bol nárok navrhovateľa ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne a.s. Bratislava zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrela Slovenská sporiteľňa a.s. s odporkyňou ako dlžníkom dňa 26.6.2008. Svojou povahou išlo o zmluvu o úvere uzavretú podľa § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka. Odporkyňa uzatvárala zmluvu ako fyzická osoba, pričom pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci výkonu svoju podnikateľskej alebo inej obdobnej činnosti, rovnako jej nebol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Odporkyňa úverové prostriedky použila na úhradu výdavkov na bývanie. Išlo teda o úverový vzťah medzi podnikateľom - veriteľom na jednej strane a odporkyňou ako nepodnikateľom na druhej strane. Predmetná zmluva o úvere je nepochybne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú spotrebiteľskými zmluvami osobitne upravenými zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd podrobil kontrole jednotlivé náležitosti zmluvy o splátkovom úvere a zistil, že zmluva je uzavretá v písomnej forme a má všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 citovaného zákona. Odporkyňa ako dlžník mala úver splácať v mesačných splátkach po 1319,- Sk, t.j. 40,78 eur v dobe od 20.7.2008 do 20.5.2018 a mala celkom uhradiť 119 splátok. Celkové náklady spojené s úverom tvorili sumu 79.221,20 Sk, t.j. 2629,66 eur. Za dobu od 20.7.2008 do 29.11.2011 odporkyňa jednotlivými úhradami zaplatila veriteľovi čiastky uvádzané v pripojených výpisoch z účtu, ktorá skutočnosť vyplýva z prehľadu operácii na jej účte za dobu od 17.9.2001 do 7.11.2014. Následne úver prestala splácať z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie v jej rodine, pretože jej zomrel manžel a vychovávala sama dve deti. Odporkyňa v priebehu konania nepoprela skutkové tvrdenia navrhovateľa, nenamietala okolnosti uzatvárania zmluvy, nenamietala ani tvrdenie, že úver od 29.11.2011 nesplácala. Uviedla, že je si vedomá svojho dlhu a žiada poskytnúť splátky. V konaní bolo ďalej preukázané, že Slovenská sporiteľňa a.s. pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru listom z 3.9.2013, teda takmer dva roky po tom, čo odporkyňa ako dlžník úver nesplácala. V súlade s § 7.6.1. písm. a/ Všeobecných obchodných podmienok ak je klient v omeškaní so splácaním splátky úveru viac ako 3 mesiace je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Pred vyhlásením mimoriadne splatnosti ku dňu 2.9.2013 bola preukázateľne odporkyňa v omeškaní viac ako tri mesiace, pričom veriteľ pri využití práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dodržal aj postup v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď odporkyňu najskôr vyzval k úhrade omeškanej sumy ku dňu 30.6.2013 v sume 1.116,60 eur. V dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sa teda stali splatnými v budúcnosti zročné splátky úveru, pričom odporkyňa sa dostala v súvislosti s týmito splátkami do omeškania uplynutím lehoty 15 dní od prevzatia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

Postupom podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súd ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy je povinný ex offo prihliadať na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania. V danej veci odporkyňa námietku premlčania v súlade s § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevzniesla. Pokiaľ však uvedené zákonné ustanovenie je súčasťou právneho poriadku SR, súd je ním viazaný. Súdu sú známe právne názory, podľa ktorých uvedené ustanovenie narúša zásadu kontradiktórnosti civilného sporového konania, v ktorom stoja proti sebe dve strany, ďalej je sporným aj vzťah tohto ustanovenia k § 18 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého všetci účastníci občianskeho súdneho konania majú rovnaké postavenie a takéto konanie nepripúšťa zvýhodnenie niektorej z procesných strán. Nie je možné však nevidieť zmysel a potrebu regulácie a ochrany spotrebiteľa, a to aj v občianskoprávných konaniach, v ktorých sú uplatňované nároky voči spotrebiteľom, pretože vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdu prevažná väčšina účastníkov konania - spotrebiteľia nie sú ani len priemerne informovaní o svojich

právach a možnej obrane v konaní, v rámci toho i o možnosti namietať premlčanie. Uvedené nemožno vyvažovať možnosťou právneho poradenstva spotrebiteľa a pri spravodlivom vyvážení práv a povinností účastníkov konania musí doteraz chápaná zásada rovnosti účastníkov konania a kontradiktórnosti konania ustúpiť v určitých prípadoch potrebe právnej ochrany spotrebiteľa i prostredníctvom posúdenia premlčania ex offo.

V danej veci bolo evidentné, že odporkyňa sa nachádza aj v súčasnej dobe v mimoriadnej zložitej situácii, keď je nezamestnaná, sociálne odkázaná a žije so synom, ktorý po ukončení školy je taktiež nezamestnaný. Má dlhy na byte a viaceré záväzky. Doteraz z celkovo poskytnutého úveru 80.000,- Sk zaplatila odporkyňa len niektoré splátky, bola v omeškaní so splátkami, pritom veriteľ aj od zaplataenia poslednej splátky v novembri 2011 do septembra 2013 uvedený stav toleroval a po vyhlásení mimoriadnej splatnosti podal jeho právny nástupca návrh na súd až 19.8.2015 s uplatnením nároku o zaplataenie 3.456,77 eur. Je preto spravodlivé, aby súd prihliadol na plynutie času a zaoberal sa možným premlčaním práva navrhovateľa.

Pokiaľ ide o premlčanie a aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, súd udáva nasledovné: V ustanovení § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zakotvené pravidlo o spôsobe aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských zmluvách. Zákon tu predpisuje povinnú aplikáciu tých ustanovení zákona, ktoré upravujú právne vzťahy, v ktorých je spotrebiteľ účastníkom, a to za podmienky, že tieto ustanovenia sú v prospech spotrebiteľa. Dokonca na danú vec dopadá aj právna úprava zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v § 3 ods. 3, v zmysle ktorého na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník a iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú náležitosti zmluvy určujú aké podmienky v nich nesmú byť, a to z dôvodu ochrany tzv. slabšej zmluvnej strany. Úprava spotrebiteľských zmlúv tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Charakter spotrebiteľskej zmluvy má aj zmluva o úvere uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, preto i na takúto zmluvu dopadá právna úprava spotrebiteľských zmlúv, i keď ide v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, ide o tzv. absolútny obchodný vzťah s kogentnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku. Pokiaľ však zmluva o úvere je zároveň i spotrebiteľskou zmluvou tak ako je to v danej veci, na posúdenie premlčania je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, pretože je to v prospech spotrebiteľa, premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka je kratšia ako podľa Obchodného zákonníka. Premlčanie ako také má stimulovať veriteľa k včasnému uplatneniu práva a inštitút premlčania plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov a zabraňuje, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časovo neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa spočívajúcemu v uplatnení práva na súde. Súdu sú z vlastnej rozhodovacej činnosti známe praktiky veriteľov, ktorý zámerne udržiavajú úverový vzťah i za stavu, že dlžník je insolventný, dlhodobo si neplní svoje zmluvné záväzky, veriteľ naďalej uplatňuje rôzne sankcie, upomienky, poplatky za správu úveru, čím neprimerane a výlučne vo svoj prospech navyšuje príslušenstvo pohľadávky. K otázke aplikácie Občianskeho zákonníka na úverový vzťah zaujal stanovisko i ÚS SR, ktorý vo veci I.ÚS 402/2013 z 19.6.2013 uviedol, že z rozsudku okresného a odvolacieho súdu vyplýva záver, že právna úprava premlčania v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia, pretože stanovuje kratšiu premlčaciu lehotu oproti právnej úprave obsiahnutej v Obchodnom zákonníku. Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu veci spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z § 54 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy sú typické občianskoprávne vzťahy. Predmetná vec je však i spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Je len v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Ústavný súd SR pritom konštatoval, že takýto výklad nie je v rozpore s ústavnými právami sťažovateľa. S ohľadom na uvedené preto súd posudzoval premlčanie práva navrhovateľa v danej veci podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd konštatuje, že i rozhodovacia prax KS TN je taktiež v tejto otázke už dlhodobo ustálená.

V danej veci podal navrhovateľ návrh na súd dňa 19.8.2015, preto aplikujúc trojročnú premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka všetky prípadné nároky splatné pred 19.8.2012 sú premlčané.

Súd sa nestotožňuje s názorom navrhovateľa, že celá pohľadávka nadobudla splatnosť dňa 25.9.2013, t.j. posledným dňom lehoty, v ktorej veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celého nesplateného úveru s príslušenstvom. Týmto dňom mohla nastať splatnosť len v budúcnosti zročných splátok, ktoré sa stali splatnými práve v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Pre všetky ostatné splátky platí, že sa premlčali uplynutím trojročnej premlčacej doby od splatnosti každej jednotlivkej splátky vždy k 20.dňu v kalendárnom mesiaci /§ 103 Občianskeho zákonníka/. Preto navrhovateľovi nepatrí z dôvodu premlčania jeho práva nezaplatené splátky splatné do 20.7.2012. Súd mohol priznať navrhovateľovi len splátky, ktoré odporkyňa nezaplatila do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a po vyhlásení mimoriadnej splatnosti len nezaplatenú úverovú istinu z budúcich zosplatených splátok, pretože navrhovateľovi zmluvný úrok od momentu zosplatenia nepatrí /vid' nález ÚS SR IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012, alebo rozsudok KS TN 4C 154/2003 z 22.1.2015/. Vychádzajúc z výpisu z účtu odporkyne /prvá strana výpisu/ za dobu od 17.9.2011 do 7.11.2014 je zrejme, že úverovú istinu zo splátok splatných od augusta 2012 do zosplatenia a následne úverová istina v dôsledku zosplatenia budúcich splátok predstavuje sumu 2.204,08 eur. Súd vychádzal zo splátky istiny v dôsledku zosplatenia 2.039,56 eur a z jednotlivých splátok istiny za mesiace august 2012 13,12 eur, september 2012 11,70 eur, október 2012 11,37 eur, november 2012 12,14 eur, december 2012 10,70 eur, január 2013 11,50 eur, február 2013 10,03 eur, marec 2013 11,08 eur, apríl 2013 15,02 eur, máj 2013 11,54 eur, jún 2013 12,43 eur, júl 2013 11,12 eur, august 2013 12,04 eur, september 2013 10,73 eur. Navrhovateľ ďalej uplatnil zmluvné úroky zo splátok do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 372,15 eur, pričom išlo o úroky za obdobie od 10.10.2011. Z horeuvedených dôvodov súd nepriznal navrhovateľovi úroky splatné ku dňu 20.8.2012 a navrhovateľovi patria zmluvné úroky z úveru vychádzajúc výpisu z úverového účtu - strana druhá a tretia, a to v celkovej výške 394,64 eur. Ide o zmluvné úroky zo splátok účtované ako predpis riadneho úroku od 20.8.2012 do 26.9.2013, a to v mesiaci august 2012 29,91 eur, september 2012 29,91 eur, október 2012 28,95 eur, november 2012 29,91 eur, december 2012 28,95 eur, január 2013 29,91 eur, február 2013 29,91 eur, marec 2013 27,02 eur, apríl 2013 29,91 eur, máj 2013 28,95 eur, jún 2013 29,91 eur, júl 2013 28,95 eur, august 2013 29,91 eur a september 2013 12,54 eur.

Úroky z omeškania patria navrhovateľovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., pretože akékoľvek iné zmluvne dojednané úroky z omeškania, ktoré by prevyšovali zákonný úrok z omeškania podľa Občianskeho zákonníka by bol v rozpore s § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľovi patria úroky z omeškania v rozsahu uplatnenej nižšej sadzby, a to 8 % ročne z omeškaných splátok za dobu od augusta 2012 do 31.1.2013 a sadzby 5 % ročne, ktoré uplatňuje za dobu od 1.2.2013 do 2.9.2013. Súd tieto priznal v celej uplatnenej výške v sume 81,38 eur, pretože sú vyjadrujú preukázateľne nižšiu sumu úroku z omeškania z omeškaných splátok do 2.9.2013, teda do zosplatenia ako by boli zákonné úroky z omeškania. Za dobu od 3.9.2013 do 26.9.2013 patria navrhovateľovi úroky z omeškania z celkovej omeškanej sumy 2.598,72 eur, tieto taktiež uplatňuje navrhovateľ v nižšej sume 39,92 eur, preto ju súd priznal. Navrhovateľovi nepatria ako zákonné úroky z omeškania úroky z omeškania 19,15% ročne, ktoré vysvetľuje ako súčet sadzby úrokov z omeškania 5% určenej vykonávacím predpisom k Občianskemu zákonníku a zmluvných úrokov 14,15% ročne. Po zosplatení ku dňu 2.9.2013 navrhovateľovi už zmluvný úrok nepatrí a tento nemôže byť prenášaný ani do zákonných úrokov z omeškania. Navrhovateľovi patrí z celkovej priznanej istiny 2.204,08 eur len zákonný úrok z omeškania po tom, čo sa dostala odporkyňa do omeškania po uplynutí lehoty na plnenie dňa 26.9.2013, teda dňom 27.9.2013, a to vo výške 8,5% ročne zo sumy istiny 2204,08 eur do 31.12.2014, pretože navrhovateľ uplatňuje úrok z omeškania len z istiny a len do tohto dátumu. Úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne z uvedenej sumy však prekračuje sumu úroku z omeškania, ktorú uplatňuje navrhovateľ vo výške 154,69 eur, pretože uplatňuje nižšiu úrokovú sadzbu. Súd preto priznal úrok z omeškania v sume 154,69 eur. Z titulu úrokov z omeškania je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi 275,99 eur.

Súd nakoniec priznal navrhovateľovi čiastočne aj uplatnený poplatok za správu úveru mesačne vo výške 2,99 eur, ktorý mali účastníci dojednaný v zmluve, a ktorého výšku následne upravoval veriteľ. Za dobu nepremľčaného obdobia od augusta 2012 do 20.5.2013, pretože poplatok je uplatnený len do tohto obdobia, patrí navrhovateľov suma 10 x 2,99 eur, t.j. 29,90 eur.

Celkom je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi celkom sumu 2.904,61 eur, tak ako súd uvádza prehľadne vyššie. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol ako nedôvodný.

V zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. súd povolil odporkyni splátky po 50,- eur mesačne. Súd prihliadol na zlé finančné pomery na strane odporkyni, ktorá je nezamestnaná, poberá len dávku v hmotnej núdzi 203,10 eur, výdavky na bývanie má 120,- eur a má aj iné dlhy. Súd prihliadol aj na procesné správanie odporkyne, ktorá sa na pojednávanie riadne dostavila, bola ochotná situáciu so svojim dlhom riešiť a prispela k urýchlenému vyriešeniu veci. Na druhej strane povolením splátok navrhovateľ vzhľadom na jeho osobu nemôže byť nijako vážne ohrozený, preto súd zároveň upravil stratu výhody splátok pri vynechaní dvoch po sebe idúcich splátok pre prípad platobnej nedisciplinovanosti odporkyni.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojitosti s § 150 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na pomer žalovanej pohľadávky a priznanej sumy predstavuje v konečnom dôsledku pomer úspechu 84,02% a neúspechu 15,98%. Čistý úspech navrhovateľa vyjadruje mieru 68,04%. Súd však prihliadol na osobné, finančné a rodinné pomery na strane odporkyni, rovnako prihliadol na osobu navrhovateľovi a navrhovateľovi krátil náhradu trov konania i nad rámec pomeru jeho úspechu na rozsah 50% vzniknutých trov. Ako súd uviedol vyššie odporkyňa je sociálne odkázaná, je nezamestnaná a jej príjem tvorí len dávku v hmotnej núdzi. Odporkyňa sa dostavila na prvé pojednávanie, svojho dlhu si bola vedomá a vyjadrila vôľu splácať ho v splátkach. Na druhej strane navrhovateľ je právnickou osobou, nepriznanie trov v rozsahu rozdielu medzi čistým úspechom 68,04% a 50 % nezasiahne výrazne do jeho majetkových práv.

Navrhovateľovi súd preto priznal náhradu súdneho poplatku z návrhu 207,- eur v rozsahu 50%, t.j. 103,50 eur. Ďalej v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. patrí navrhovateľovi náhrada trov konania za úkony, a to prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd, účasť na pojednávaní 11.1.2016, t.j. 3x á 131,13 eur /§ 10 citovanej vyhlášky/, spolu 393,39 eur, + 20 % DPH, t.j. 472,06 eur, z toho 50% predstavuje 236,03 eur. RP predstavuje 2x á 8,39 eur a 1x á 8,58 eur, spolu s DPH 30,43 eur, z toho 50% činí 15,22 eur. V súvislosti s účasťou na pojednávaní patrí právnenému zástupcovi náhrada za stratu času za cestu Trnava -Prievidza a späť podľa § 17 citovanej vyhlášky, a to 4 polhodiny á 13,40 eur, spolu s DPH 128,64 eur, z toho 50% činí 64,32 eur. Cestovné výdavky za cestu Trnava - Prievidza a späť predstavujú pri použití osobného motorového vozidla 139 km x 2 = 278 km. Základná náhrada 0,183 x 278 km, t.j. 50,87 eur, náhrada za spotrebované pohonné hmoty pri spotrebe 6,5 l/100 km sumu 21,27 eur. Cestovné spolu sú v sume 72,05 eur, z toho polovica činí 36,03 eur. Trovy právneho zastúpenia v priznanom rozsahu činia 351,60 eur

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./